

Divdesmit trešā Starptautiskā lingvistikas olimpiāde

Bukareste (Rumānija), 2026. g. 26. jūlijā – 2. augustā

Individuālo sacensību uzdevumu risinājumi

1. uzdevums. Patskaņi (V): [i, u, ə, a] ↔ ⟨i, u, e, a⟩.

Līdzskaņi (C):

- nebalsīgie slēdzeņi (T): ⟨p, t, c, k, q⟩

← [p, t, c, k, q]

* pirms V vai Z

* kad ir pagarināts
(secībā T.T)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

* pirms S

* vārda beigās

- balsīgie spraudzeņi (Z):

[v, ʒ, z, ʃ, ʒ] → ⟨v, l, s, g, r⟩

Starp T un Z (jebkurā secībā) tiek rakstīts

□.

- skaneņi (N): [m, n, ŋ, j] ↔ ⟨m, n, ng, y⟩

- nebalsīgie spraudzeņi (S): [f, ʈ, s, x, χ]

→ ⟨v, l, s, g, r⟩

* pēc S

* pēc T

* pirms T

→ ⟨vv, ll, ss, gg, rr⟩

* starp diviem V

* starp V un N

(jebkurā secībā)

* pirms S

Uzsvara veidols:

- Ja pirmā zilbe ir (C)VC, tā ir uzsvērtā; citādi otrā zilbe ir uzsvērtā.

- Skaitot no pirmās uzsvērtās zilbes, uzvaru liek uz katru otro zilbi, izņemot pēdējo.

- Ja (C)V ir uzsvērtā: $'(C_1)V.C_2 \rightarrow$
 $\begin{cases} '(C_1)V.C_2 & \text{(ja } V = a, i, u) \\ '(C_1)VC_2.C_2 & \text{(ja } V = ə) \end{cases}$

- Tikai VCJ:
 $...(C)VC.'(C)V.(C)V(C)...$ →
 $...'(C)VC.(C)V.'(C)V(C)...$ (skaita no jauna).

(a)

1.	[¹ məʈ.qu. ¹ ʒəʒ.ki. ¹ uχ.ta]	melquleliurta
2.	[qa. ¹ ja:pix. ¹ ka:ni]	qayapigkani
3.	[ta. ¹ ʈi:χaq ^h]	tallirraq
4.	[¹ kəx.sa. ¹ iʈ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[¹ cup.ʒa. ¹ ʈax.tuq ^h]	cup'gallagtuq

(NL)

(b)

6.	aartartuq	[a. ¹ aχ.taχ.tuq ^h]
7.	akekatakiki	[a. ¹ kək.ka. ¹ ta:ki]
8.	negavgun	[nə. ¹ ʒav.ʒun]
9.	atasuak	[a. ¹ ta:zu.ak ^h]
10.	ner'ciquq	[¹ nəʒ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a. ¹ ʒi:kən. ¹ ʒi:ta.qa]
		[a. ¹ ʒi:. ¹ kən.ʒi. ¹ ta:qa]
12.	neqlinrrarmek	[¹ nəq ^h .ʈin. ¹ χaʒ.mək ^h]

(NL)

(VCJ)

2. uzdevums.

- (a) 1. **kpêdê** — C. *rieksts, kas kļūst melns pēc cepšanas*
 2. **kpêdêkpêdê** — A. *melns*
 3. **kpaapî ntóó** — B. *ļoti balts*
 4. **kpaapî tp:oo** — G. *baltā kakadu mazulis*
 5. **nkéli tp:oo** — D. *mazs kuģis*
 6. **tpile kpaapîkpaapî** — F. *balta lieta*
 7. **yi yâa taataa** — E. *kokam ir sarkanas lapas*
 8. **chêêpî mbwii miyó** — M. *divi gari un tievi akmeņi*
 9. **kinikini** — K. *taukains*
 10. **lîmî k:ii** — N. *ātri („kā zibens”)*
 11. **mty:aamty:aa** — P. *salds*
 12. **mty:aa wee** — H. *bite*

- (b) 28. **k:ii** —
 • *banānaugs*
 • *kā, līdzīgi*
 29. **kpaapî** — *baltais kakadu*
 30. **kîgha** — *gatavs (par augli)*
 31. **mty:aa** — *medus*
 32. **nkéli dnye** — *angļu valoda*
 33. **ngwolo** — *acs*
 34. **kémi kîgha nt:uu** — *gatavs mango*

- (d) 35. **kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo** — V. *(jauna napoleonzivs)*
 36. **mbóó** — II. *(debess)*
 37. **mbóó nté** — VI. *((gaiši) zils [burt. ‘kā debess’])*
 38. **mbóó p:uu nkéli** — IV. *(lidmašīna [burt. ‘kuģis debesīs’])*
 39. **pê pê** — I. *(daudzkājis)*
 40. **taa** — III. *(sarkans papagailis)*

- (e) Pamatkrāsas (melns, balts, sarkans) veido reduplicējot lietvārdu, kas apzīmē priekšmetu attiecīgajā krāsā. Citas krāsas (zaļš, dzeltens, zils) izsaka ar salīdzinājumiem (‘kā svaigas koka lapas’, ‘kā gatavs banāns (auglis)’).

13. **nkéli chêêpî pâa** — I. *dzelzs gabali*
 14. **nkéli pi** — J. *eiropietis, ārzemnieks*
 15. **tpile wee** — L. *kukainis*
 16. **yi mbwii** — O. *žagars*
 17. **kémi nt:uu** — Y. *(negatavs) mango*
 18. **k:ii miyó** — X. *divi banānaugi*
 19. **nkéli mbwaa** — Q. *alkoholisks dzēriens*
 20. **ngwolo nt:uu** — S. *acs ābols*
 21. **mbwaa** — Z. *ūdens*
 22. **mwi pê** — U. *zarnu tārps*
 23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** — AA. *dzeltena čūska*
 24. **pi mbwii** — V. *garš un tievs cilvēks*
 25. **pi ntóó** — R. *līķis*
 26. **tpile pê yi kuu yâa k:ii** — T. *zaļa čūska*
 27. **yi pâa** — W. *koku stumbri*

- (c) BB. *(viņa) dēls* — **tp:oo**
 CC. *zaļš* — **yi kuu yâa k:ii**
 DD. *tauki* — **kini**
 EE. *svaigs, jēls* — **kuu**
 FF. *(negatavs) auglis* — **nt:uu**
 GG. *melns cilvēks* — **pi kpêdêkpêdê**
 HH. *Roselas sala* — **Yéli**

3. uzdevums. Nav vienota lietvārdu daudzskaitļa viedošanas noteikuma.

Vietniekvārdi:

ki= — 1. pers. vsk.

kia= — 2. pers. vsk.

nu= — 3. pers. vsk.

Darbības vārds:

- pamats-**kura**: reālis (pagātne)
- pamats-**rii**: ireālis (nākotne)

Norādāmie vietniekvārdi (D):

iina — vsk.

iipi — dzīvs dsk.

iimi — nedzīvs dsk.

Vārdu secība (reālis):

- $S \ V \begin{pmatrix} O \ (IO) \\ (IO) \ O \end{pmatrix}$ (S — subjekts, V — izteicējs, O — objekts, IO — netiešais objekts)
- D N (N — lietvārds)
- X Y (X — īpašnieks, Y — īpašums)
- $D_X \ Y \ X$

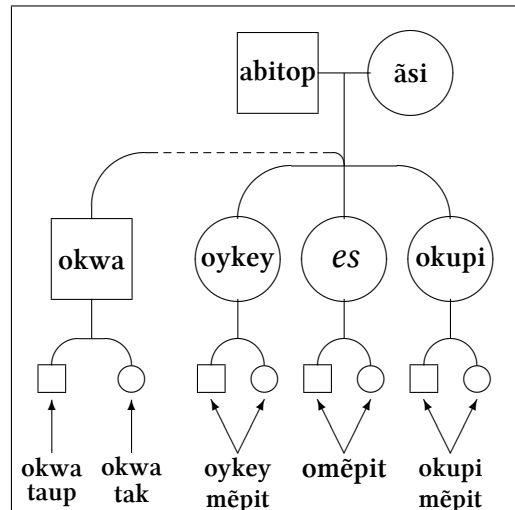
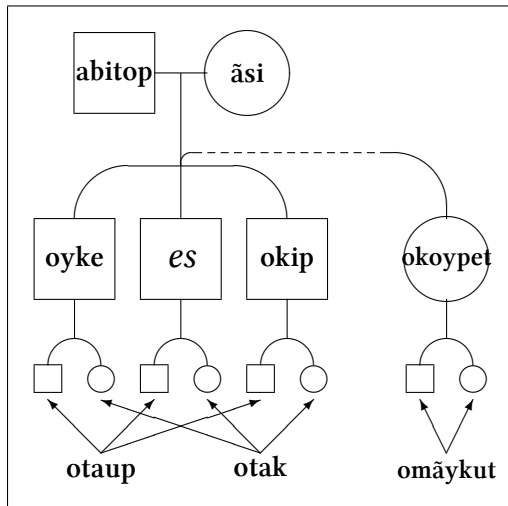
Vārdu secība (ireālis): lievārda grupa, kura seko darbības vārdam, tiek daļēji vai pilnībā pārvietota.

reālis	→	ireālis
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(uzdevumā nav dots)	→	S D_Y V X Y
(uzdevumā nav dots)	→	S D_Y V D_X Y X

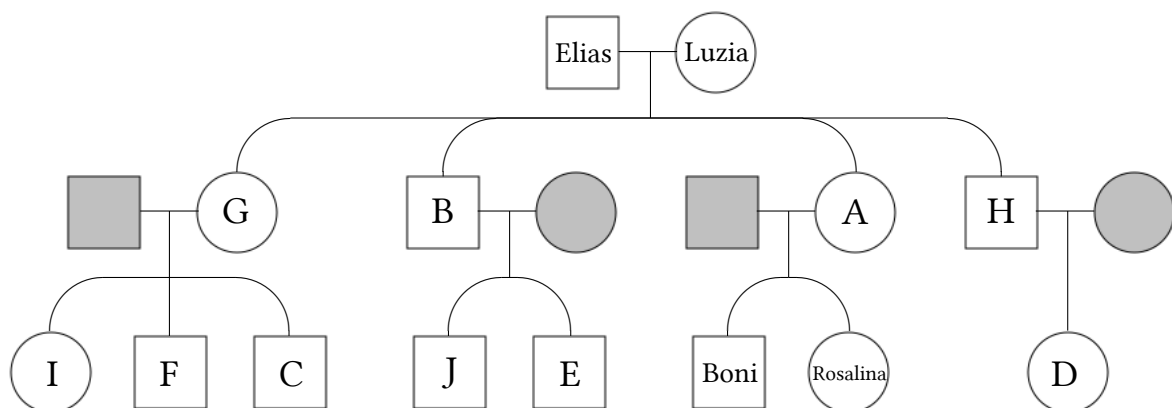
- (a) 17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi** — *Tu apciemosi šos sievetes skolotājus.*
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja** — *Viņš/-a ieraudzīja Leo zivi.*
 19. **ki=iina masiitirii miisaji iimina** —
Es pārdošu šo sievetes laivu.
Es pārdošu sievietei šo laivu.
 20. **ki=iipi kariiniirii iina mira ikwani** — *Es rūpēšos par šiem šī vīrieša bērniem.*
- (b) 21. *Tu nopirki šo bērnu laivas.*
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. *Tu pārplēsīsi skolotāja virvi.*
kia=paajuuyaana iiyii isikirii
 23. *Es nopirkšu šo sieviešu māju (māju, kas pieder šīm sievietēm).*
ki=iipi iita masiirii iitimira
 24. *Viņš/-a pārdos Imai šīs grāmatas.*
nu=iimi masiitirii simiimiya Ima
nu=Ima masiitirii iimi simiimiya
 25. *Es salabošu šo šo vīriešu laivu (šo laivu, kas pieder šiem vīriešiem).*
ki=iina irikatajuurii iipi iimina ikwaniwiya

4. uzdevums.

vecākais brālis $\equiv$ vecākais brālēns vecākā māsa $\equiv$ vecākā māsīca
jaunākais brālis $\equiv$ jaunākais brālēns jaunākā māsa $\equiv$ jaunākā māsīca

(a)

(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

- (c) (i) oykey mēpit
(ii) oykey
(iii) okoypet
(iv) okip
(v) okwa
(vi) otak

5. uzdevums. Noteikumi:

- Vārdu secība: laika apstākļa vārds darbības vārds.

- Aspekts/Laiks:

aspekts	imperfektīvais (darbība ir ilgstoša)	perfektīvais (darbība ir īsa)
laiks	– nepagātne (<i>es saucu viņus tagad</i>) – pagātne (<i>es saucu viņus pirms nedēļas</i>)	– nesenā pagātne (<i>es pasaucu viņus vakar</i>) – pagātne (<i>es pasaucu viņus pirms nedēļas</i>)

- Darbības vārda formas struktūra:

1. objekts:

aspekts	imperfektīvais	perfektīvais
1. pers. vsk.	wo-	zw-
1. pers. dsk.	n-	nzn-
2. pers. dsk.	e-	th-
3. pers. dsk.		

3. sakne:

aspekts	imperfektīvais	perfektīvais
redzēt	-mar-	-mar-
atvest atpakaļ	-brig-	-brim-
turēt	-fath-	-faf-
satikt	-wagr-	-waf-
saukt	-brākn-	-s-

2. aspekts = perfektīvais: -ä- (-äCa- > -eCa-;
C ir līdzskanis)

4. aspekts = imperfektīvais: -w-

5. laiks = pagātne (*pirms nedēļas*): -a-

6. subjekts:

1. pers. vsk.	-é (-aé > -a)
1. pers. dsk.	-e (-ae > -ake)
2. pers. dsk. = 3. pers. dsk.	-th (-wth > -wrth)

Atbildes:

- (a) 15. *Jūs aizturējāt mani vakar.* kayé zwefath
 16. *Es pasaucu jūs pirms nedēļas.* nümä thäsa
 17. *Jūs turat mani tagad.* zena wofathwrth
 18. *Viņi satikās ar mums pirms nedēļas.* nümä nznewafath
- (b) 19. nümä nbrigwath *Jūs atvedāt mūs atpakaļ pirms nedēļas.*
Viņi atveda mūs atpakaļ pirms nedēļas.
 20. kayé thefafé *Es aizturēju jūs vakar.*
Es aizturēju viņus vakar.
 21. nümä emarwa *Es redzēju jūs pirms nedēļas.*
Es redzēju viņus pirms nedēļas.
 22. kayé nznäbrimth *Jūs atvedāt mūs atpakaļ vakar.*
Viņi atveda mūs atpakaļ vakar.